

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

78. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Meltio. Cusentina
Canonicatus. 5. Iunii 1649.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

affertio, versic. Nec deinde, & §. quoniam asseriones, pro ut nec reuocata fuerunt, & praesertim ab Octauio, de cuius hereditate agitur, immo ab utroque effectuata per iudicium crediti exactionem. Nec dicuntur emissa circa non dependentia à voluntate contententium, quia exinde non praetenditur, quod Franciscus efficiatur filius Horatii, sed deducuntur ad effectum probandi veritatem eius filiationis, quod omnino dependet à voluntate contententis, ipsique praedicit ut bene respondetur in altera decisi. §. nec obstat quod confessio.

¶ 10. Caterum iterum DD. dixerunt non obstat de positione testimonium pro Laelio examinatorum. Tum quia detecti fuerunt non informati, inuersionibus deponunt, conuincuntur de mendacio, & non percutiunt tempus conceptionis, & natiuitatis Francisci; tum etiam quia in concursu cum illis aliis pro Francisco examinatis numero pluribus, melius informati, vel familia deponentibus, & concludentibus de loco, & tempore, non sunt attendendi, cum magis sit credendum praefatis testibus Francisci, tot meliores qualitates habentibus, ut singulas ponderando responsum fuit in dicta decisione §. minus obstat, quod probatio cum quatuor seqq. Ideoque praesertim iunctis supra ponderatis confessionibus, quae regulariter praevalet mille testibus in contrarium examinatis, per ea quae tradunt Aym. conf. 61. n. 3. vers. Confessio enim, Gabr. de testibus concl. 4. n. 45. bon. mem. Buratt. dec. 117. n. 8.

¶ 11. Firmata igitur filiatione Francisci per subsequens matrimonium inter dictos Horatium, & Olympiam, eius progenitores, contractum anno 1621. effectus fuit vere, & proprie legitimus §. primo Auth. quib. mod. nator. efficitur. l. al. in l. generaliter. §. cum autem, n. 9. C. de insti. & subst. Rip. in l. si unquam, n. 86. C. de reuoc. donat. Hond. conf. 72. n. 26. lib. 2. Lup. de illegit. comment. 4. §. 3. n. 1. cum seqq. Mantica. de coniectur. lib. 11. tit. 1. sub n. 4. Gabr. de legitimat. concl. 1. n. 18. & seqq. alitque adducti in dicta decisi. §. quod verò. Ac habilitas ad succedendum proinde ac si vique ab initio ex legitimo matrimonio progenitus fuisset, dum nulla causa impedimenti inter ipsos coniuges intercessit, Inemo qui, vers. Neque enim, C. de natur. lib. Hond. d. conf. 72. n. 27. lib. 2. Itavt proinde ipsi ritè, & rectè concessa fuerit immisso pro medietate hereditatis dicti Octavij Patris in concursu cum Laelio altero Patris, succedendo in stirpe iure representationis eiusdem Horatii Patris, & respectu germani fratris praefatorum Octavij, & Laelii iuxta claram dispositionem text. in §. si igitur, Auth. de hered. ab intest. ut probatur in eadem dec. §. Tota d. ssi ultas.

¶ 12. Ad ea verò, quae longa serie in contrarium deducita fuerunt, vel plenissime satisfactum fuit, tam in praedicta decisione R. P. D. mei Royas, quam in aliis decisionibus contra Attuantem emanatis coram eodem 29. Maij 1643. & coram R. P. D. meo Melio 11. Decembris 1648. vel non indigent responsione.

¶ Et vtraque, &c.

DECISIO LXXVIII.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Melio.

Cusentina Canonicatus.

Sabbati 5. Iunij 1649.

§. 1. Iosepho de Feria Proniso Apostolici de Canonatu, seu Præbenda Metropolitanae Ecclesiae Cusentinae mandatum de manutenendo esse concedendum in illius possessione dixerunt Domini, qui ex publico instrumento celebrato sub die 26. Octobris

1642. aperte constat eum possessionem accepisse de dicto Canonatu, quod quidem instrumentum possessionis probat quod omnes iuris effectus, & per consequens etiam sufficit ad effectum manutenendi, dum non demonstratur, quod tunc temporis alius possideret ex doctrina Bart. in l. Præd. ff. de acquir. possess. l. non idcirco, vbi Bald. C. de fid. instrum. quam indistinctè Rota sequitur, ut millies dictum fuit, & signanter in dec. 203. n. 3. p. 1. diuers. dec. 92. n. 1. p. 1. recent. & fuit resolutum in Elnen. Camerae 21. Maij 1617. coram bon. mem. Buratto, nec non in Elnen. Saranen. beneficij Jun. 1625. coram Durano.

2. Non obstat, quod postea sub die 30. Ianuarij 1644. Ioannes Dominicus Iannocatus dicti Canonatus possessionem acquisierit. Quia stante anteriori possessione Iosephi recentior praesumitur clandestina, & iniusta, & consequenter non manutenibilis ad text. in l. licet casus de prob. Bart. in l. 1. §. quod air, n. 1. & in l. si duo, sub n. 4. ff. vii possid. Seraph. dec. 1106. n. 2. Rota dec. 150. n. 5. part. 7. recent.

3. Et licet possessio dicti Ioannis Dominici iuxta praetendatur ex quo capta fuit in vim Gratiae Apostolicae certo modo obtenta, & vigore decreti Iudicis Executoris, quae propterea videtur dici non posse spoliatiua, iuxta gloss. in c. praesertim verb. in aliam in fin. 7. q. 1. cap. intra quatuor de maior. & obed. Gemin. conf. 112. Crauet. conf. 5. n. 8. cum aliis, quos congerunt Gabr. concl. 1. n. 123. de resti. spoliat. & Menoch. de recuper. poss. rem. 8. n. 3. Tamen quia Exequutor nulliter, & iniuste processit, nequaquam dici potest quod priuauerit Iosephum sua possessione, adeo ut ipse, non obstante dicti Io. Dominici immisione, sit manutenendus, ut per DD. in l. clam possidere, §. qui ad nudinas, ff. de acquir. possess. Rot. dec. 539. num. 5. part. 3. recent. & decisi. 233. num. 20. dec. 366. num. 1. & seq. & decisi. 417. num. 2. coram bon. mem. Coccino, Gregor. XV. dec. 9. num. 4.

4. Nullitas autem ex eo resultat, quia dum ex Exequutore Apostolico tradita fuit possessio d. Canonatus ipsi Ioan. Dominico, citatus non fuit Ioseph, pro ut requirebatur, cum in illius possessione reperiretur, certum est enim nullam possessionis auocationem fieri posse, nisi possessore citato ad text. in l. fin. C. si per vim, vel alio modo, l. de vnoquoque, ff. de re iud. Roman. conf. 69. n. 12. Alex. conf. 5. num. 1. vers. non constat, lib. 2. & praesertim de Exequutore litetarum Apostolicarum, ut partes Iudicis assumere teneatur alio existente in possessione, declarat Felin. in c. fin. n. 24. & ibi communiter DD. de presump. Rota in nou. dec. 30. de resc. & decisi. 102. in prin. part. 1. diuers. Ita ut aliquid facere non possit, nisi parte citata, text. est satis clarus in l. de vnoquoque, ff. de iud. Rota in causa Tirason. elemosynariae 28. Ianuar. 1602. coram Card. Lancelloto Iuniore, Ripana benef. 12. Februarij 1599. coram Iusto, & in Mediolan. benef. 16. Nouembris 1611. coram Vbaldo, quod fortius procedit in hac facti contingencia, quia Exequutor fuit mixtus stante clausula in literis Apostolicis apposta, vocatis vocandis, quae facit semper executorem mixtum, & propterea tenebatur tanto magis partes Iudicis assumere, & citare Iosephum iam possidentem ad text. in c. licet Episc. & ibi gloss. v. de re non vocato, de prob. in 6. c. exhibita, de iud. Oldrad. conf. 22. n. 2. Calderin. conf. 4. de dilat. Felin. in c. fin. n. 23. & seq. de presump. cum aliis relatis per Rot. dec. 538. n. 6. part. 5. recent. tom. 2.

5. Non sufficit quod Iannocarus praetendat dictum Iosephum fuisse citatum, quia hoc non probatur, praeterquam ex sola asseritione emanata in Iudicis sententia, & tamen Iudici non hoc asserenti, & quod adhibita fuerit causa cognitio, ac seruata fuerint solemnitates, quae solent, & debent obseruari, fides non est adhibenda, cum super his consici soleant separatae scripturae, ut bene ex-

plicat Menoch. *confil.* 3. *sub* 2. 28. Præterea constare etiam deberet de modo quo illa citatio facta fuit, videlicet an fuerit personalis, vel per edictum, & si per edictum an seruata fuerint requisiti de quibus per Vestr. in *prax* lib. 4. c. 3. n. 4. Pal. in *prax* tom. 2. fol. 15. col. 3. n. 1. Rot. *dec.* 104. n. 10. *part. 6. recent.* & præcellerit citatio personalis, quæ omnino requiritur, ex text. in *Clem. 1. de re iudi. a. a.* Seraphin. *de* 1276. n. 1. aded vt ille, qui nunquam fuit personaliter citatus, citari neque possit per contradicte. Put. *dec.* 109. *lib. 2.* cum aliis per Cardinal. Cavaler. *dec.* 110. n. 2. Nec refert quod dici possit Iosephum fuisse absentem, quia nihilominus citari personaliter debuit eo in loco, in quo reperiebatur, vt post Mol. *confil.* 105. col. 1. Rota apud Capita. *dec.* 11. n. 3. *part. 1.* *Dec. confil.* 460. n. 25. vel saltem in domo suæ solite habitationis, & ad varias Ecclesiæ Cathedralis in qua est Canonicatus controuersus, iuxta dispositionem text. in *Clem. causa 3. de election. cuius formam esse præcisè seruandam ad effectum vt absens sua possessione priuatur, firmavit Rota in Respon. Parochialis 14. Iunij 1645. sub §. nullitas coram Reuerend. P. D. meo Oribobono. Vltra quod etiam si constaret de citatione per Edictum in loco Beneficij, in hoc casu non officeret, quia dictus Iannocarus impetrauit Canonicatum sub narratiua quod Iosephus in Vrbe reperiebatur, à qua discedere noluerat, vnde optimè sciebat vbi ille morabatur, & propterea in eadem Vrbe citari debebat, prout fuerat mandatatum in ipsis litteris Apostolicis eiusdem Iannocari ibi citato dicto Iosepho.*

6. Atque ita cum de legitima citatione non constet, & paria sint aliquid non fuisse legitime factum, & non fuisse factum, *lib. 1. de iur. iur.* ex huius citationis defectu non fuit priuatus Iosephus sua possessione, qua stante non est ei deneganda manutentio ex vulgato §. *retinenda in lit. de interd. cum concord.*

Et ita vtraque parte informante fuit decisum.

DECISIO LXXIX.

Sacra Rotæ Romana coram R. P. D. Corto.

In causa Cæsaraugustana Distributionum.

Luna 7. Iunij 1649.

§. 1. **R**editus Ecclesiæ Cæsaraugustanæ, dum olim ipsa existeret in statu Regulari Ordinis Sancti Augustini, in vnicam dumtaxat massam, seu massam communem reponebantur, & de ipsis participabant tam Canonici, quam Portionarij, cæterique Beneficiati, ea tamen forma, vt Canonici integram, Portionarij verò dimidiam portionem pro distributionibus quotidianis, diurnis, ac nocturnis reciperent. Verum Clemens Octauus san. mem. anno 1604. ad preces Philippi Secundi, tunc temporis Hispaniarum Regis eandem Ecclesiam secularizauit, ac numerum Canonicorum ad vnum dumtaxat redactum ad viginti quatuor auxit, quorum cõtemplatione, & vtilitate novos redditus antiquæ massæ applicauit, nouamque massam ex illis pro ipsorum tantummodo commoditate fieri mandauit, addito, quod deductis prius oneribus omnes præfati Canonici de fructibus dictæ nouæ massæ æquis portionibus, & indifferenter participare deberent, sine tamè præiudicio Portionariorum, aliorumque participantium de distributionibus, & aliis fructibus ad antiquam massam hæctenus spectantibus; Et insuper pro prospero, & felici statu, ac regimine ipsius Ecclesiæ, & pacifica perceptione, diuisione, & repartitione distributionum, Annuuariorum, Eleemosynarum, aliorumque emolumentorum concessit Capitulo plenam, & totalem facultatem

condendi Statuta, licita tamen, & honesta, nec Sacri Canonibus, Decretis Concilij Tridentini, & Constitutionibus Apostolicis non contraria per Nuncium Apostolicum, vel Archiepiscopum Cæsaraugustanum examinanda, & approbanda. Cuius quidem facultatis vigore, ad tollendas omnes differentias super huiusmodi diuisione, & repartitione oriundas, conditum fuit anno 1604. à Procuratoribus Capituli solemniter constitutis, quoddam statutum mandans, quod ex nouis redditibus Capitulo applicatis in dicta Bulla secularizationis, tantum adderetur Bulla communi, vt Decanus, & Dignitates, ac singuli Canonici regalia sex, Portionarij verò, & Beneficiati participantes regalia tria pro distributionibus quotidianis, horis diurnis consequerentur. Et huiusmodi Statutum successiue à bon. me. Cardinale Merlino, tunc temporis Hispaniarum Nuncio auctoritate Apostolica examinatum, & confirmatum fuit, atque capitulariter à Canonici acceptatum, & obseruatum vsque ad annum 1611. quod huiusmodi præstationem se se amplius non teneri dixerunt. Vnde introducta de super lite, & terminato Iudicio possessorio ad fauorem Portionariorum ceptum fuit petitorium, in quo editis tribus decisionibus, 3. Decembris 1619. 22. Iunij 1641. coram Eminentijs. D. Cardin. Panzolis, & 27. Maij 1642. coram Reuerend. D. Salamano, late fuerunt duæ sententiæ conformes declarantes Capitulum teneri prædictum Statutum seruare, & iuxta illius formam, singulis annis supplere in bursa communi tantam quantitatem, quæ sufficiat pro dictis tribus regalibus vnicuique Portionario singulis diebus præstantis, sed cautâ per appellationem mihi delata, propoli discutendum; An sententia Rotalis sit confirmanda, vel infirmanda, & confirmandum esse post quartam disputationem Domini responderunt; Quia non reuocata in dubium illius validitate, iustitia conuenitur ex lectura ipsius Statuti ad litteram disponentis circa distributionum repartitionem iuxta modum in eadem sententia expressum; Præfatum enim Statutum cum clarè, & specificè loquatur, ad vnguem seruari debet, nec ab illius expressa dispositione recedere licet, ad text. in l. *Ancilla. ibique Gloss. ff. de iur. & in l. Constituentibus, ff. de municipal. Bald. in l. Gallus §. si cum; in secundo notat. ff. de liber. & posthum. alique relati in prima decisione Eminentijs. D. Card. Panzitoli, §. Cum autem circa finem, & in decisione coram Reuerend. D. Salamano, §. sed quia. Præsertim cum emanauerit de pactum consensu, à Nuncio Apostolico in amplissima forma fuerit confirmatum, & à Capitulo per plures annos executioni mandatatum, ex quibus proinde tranfuit in contractum, & effectum fuit Papale, itaque per consequens in perpetuum veniat obseruandum, ex plene probatis in omnibus supradictis Decisionibus.*

Nec subsistit, quod in pluribus aduersetur dictæ Bullæ secularizationis Clementis Octauæ.

2. Prima enim contrarietas ex eo desumpta, quod reditus Beneficiorum suppressorum ex forma ipsius Bullæ ponendi essent in massa noua ad commodum dumtaxat, & vtilitatem Canonicorum nouiter erectorum, & nihilominus Statutum illos poni mandauerit in massa veteri, ac ad illorum participationem admiserit etiam Portionarios. Tollitur penitus animaduertendo, quod cum summus ille Pontifex in dicta Bulla n. 8. admiserit Canonicos nouiter erectos ad participationem fructuum mensæ Capitularis, seu massæ antiquæ sine præiudicio Portionariorum de fructibus ad eandem mensam hæctenus spectantibus Participantibus, *ibidem* Canonici præfati de fructibus dictæ mensæ Capitularis a prius portionibus, & indifferenter, sine tamen dictis Gabrielis, ac Portionariorum, & aliorum de portionibus mensæ annuuariorum, nec non aliis fructibus ad eandem mensam hæctenus spectantibus, & pertinentibus participantium, & c. præiudicio participantium, & c. Ex huiusmodi verò

Canonicorum